

Sygn. akt I C 1653/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Danuta Bojarska

Protokolant: prot. sąd. Kamil Winiarski

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2015r. w Radomiu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. D. tytułem zadośćuczynienia kwotę 102000zł (sto dwa tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. D. tytułem odszkodowania kwotę 52500 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. D. z tytułu poniesionych szkód materialnych kwotę 4700 zł (cztery tysiące siedemset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;

IV. w pozostałej części powództwo oddala;

V. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. D. kwotę 3810 zł (trzy tysiące osiemset dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu i zastępstwa procesowego;

VI. nakazuje pobrać od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Radomiu kwotę 8110 zł (osiem tysięcy sto dziesięć złotych) tytułem opłaty sądowej i poniesionych wydatków w sprawie.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt I C 1653/13

UZASADNIENIE

Powódka M. D. pozwem z dnia 30 października 2013 roku skierowanym przeciwko Towarzystwo (...) S.A w W. wносиła o zasądzenie kwoty 147.000 tysięcy złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć syna D. D. (1) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty, kwotę 75.000zł odszkodowania za znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, 6830zł tytułem zwrotu niewypłaconych kosztów pogrzebu wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku oraz kwotę 1550zł tytułem odszkodowania za zniszczony skuter wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu podnosiła, iż w dniu 11 października 2010 roku ulegli śmiertelnemu wypadkowi 16 letni syn powódki D. D. (1), który zginął na miejscu najeżdżając skuterem A. na tył nieoświetlonej przyczepy stojącej przy drodze. Podnosi, iż śmierć syna była dla niej życiową tragedią, z którą nie pogodziła się do dnia dzisiejszego. Zaznacza, iż wypłacone do tej świadczenia są rażąco zaniżone, (pозew k. 3-11).

W odpowiedzi na pozew pozwany Towarzystwo (...) S.A w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa. Pozwany przyznał, że ponosi odpowiedzialność gwarancyjną za skutki wypadku z dnia 11 października 2010 roku z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Pozwany kwestionował natomiast zasadność przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. oraz wysokość roszczenia z tego tytułu a także zasadności przyznania odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej powódki.

Podnosi przyczynienie się zmarłego do wystąpienia wypadku w 70% (odpowieź na pozew k.64-67).

Na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2015 roku pełnomocnik powódki nie kwestionował faktu przyczynienia się zmarłego do wystąpienia wypadku, podniósł jedynie, iż nie zgadza się na ustalenie 70% przyczynienia się. (protokół z rozprawy z dnia 26 sierpnia 2015 roku minuta 00:10:49-00:12:05 k.136, płyta cd k. 137)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 października 2010 roku o godz.20.00 w miejscowości W. miał miejsce wypadek na skutek, którego śmierć poniósł syn powódki D. D. (1). Najechał on kierując skuterem marki A. nr rej. (...) w tył nieoświetlonej stojącej przy drodze przyczepy marki S. o nr.rej.(...) na skutek, czego w wyniku doznanych obrażeń ciała zmarł na miejscu zdarzenia. Sprawca zdarzenia K. S. został skazany za czyn z art. 177§2k.k naruszając zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, iż w porze nocnej na drodze publicznej pozostawił przyczepę samochodową bez włączonych świateł pozycyjnych i awaryjnych oraz nie ustawił za pojazdem trójkąta ostrzegawczego.

Właściciel przyczepy miał zawartą z Towarzystwem (...) S.A w W. umowę obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów (okoliczność bezsporna).

M. D. w czasie wypadku była zameżna z J. D.. Ze związku tego mieli czworo dzieci. W domu zamieszkiwali wówczas D. miał 16 lat, M. 20, S. 22 a (...) i jej mąż. Mąż powódki pracował wówczas w Norwegii od 8 lat był abstynentem. Syn M. pracował dorywczo, córka S. pracowała na stałe a druga z córek K. nie miała pracy. Powódka pracowała, jako sprzątaczką w (...) oraz na poczcie. Mąż z pracy w Norwegii przysyłał do Polski pieniądze w kwocie około 5000 zł raz w miesiącu. Pracował tam już od 4 lat.

D. uczył się w zawodzie elektryka w Zespole Szkół (...) w R.. Był pracowity, uczciwy, pomagał matce, powódka mogła liczyć na jego pomoc. Miał bardzo dobre relacje zarówno z matką jak i z ojcem, który kupił mu skuter. Ojciec był wzorem dla D., a ojciec spełniał jego każde życzenie. Interesował się motoryzacją planował zrobić kurs na prawo jazdy. Miał odbyty kurs motorowerowy wraz z jazdą na motorowerze, nie dostarczył jednak oświadczenia rodziców o wyrażeniu zgody oraz nie zgłosił się na zaliczenie wiadomości teoretycznych z przepisów prawa o ruchu drogowym i pomocy przedlekarskiej. W związku z tym nie otrzymał karty motorowerowej (pismo nauczyciela wychowania technicznego k.23) D. miał po odbytej szkole wyjechać z matką i pracować razem z ojcem w Norwegii.

W dniu wypadku powódka, jak co dzień wróciła z pracy z zakupami, syn zjadł obiad posiedział trochę przy komputerze i wyszedł na dwór, mówiąc, że idzie do sklepu. Pół godziny później do córki K. zadzwonił kolega syna mówiąc, że D. miał wypadek. Córka pojechała na miejsce zdarzenia. Po godzinie powódka zadzwonił do niej z zapytaniem, co się stało. Córka przyjechała wówczas do powódki i powiedziała jej, że D. nie żyje. Powódka pojechała wraz z córką na miejsce zdarzenia, zobaczyła wówczas ciało syna.

Powódka w październiku 2012 roku dowiedziała się, iż mąż jest związany z inną kobietą, która poznał w Norwegii. Powódka rozstała się z nim w 2013 roku. Zaprzeszał on wtedy przyjazdów do Polski. Separacja małżeństwa została orzeczona w styczniu 2015 roku. Mąż nie utrzymuje częstych kontaktów z dziećmi, dzwoni sporadycznie raz na trzy miesiące. Powódka mieszka w dalszym ciągu z dwiema córkami w domu jednorodzinnym. Prowadza one z matką wspólne gospodarstwo domowe. Syn M. założył własną rodzinę i wyprowadził się. Powódka nadal pracuje, ma II grupę inwalidzką z powodów problemów z sercem, jest pod stałą opieką lekarza. Leczy się na nadciśnienie, tarczycę, jaskrę, zwyrodnienie kręgosłupa, przyjmuje leki. Do pracy po wypadku wróciła po około jednym miesiącu. Korzystała z porad lekarza psychologa w tym okresie.

Z opinii biegłego rzeczoznawcy/eksperta z zakresu wypadków drogowych sporządzonej na potrzeby postępowania karnego w spr. VII K 274/11 Sądu Rejonowego w Radomiu wynika, iż D. D. (1) jechał najprawdopodobniej z prędkością nie większą, niż 45 km/h z powodu ogranicznika prędkości zamontowanego w układzie wydechowym. Jadąc nawet z tą maksymalną prędkością i zauważając przyczepę dzięki światłom reflektorów skutera nie mógł uniknąć zderzenia wykonując chociażby skuteczny manewr obronny. Prawdopodobnie, gdy zauważył przyczepę zaczął gwałtownie hamować, ale mimo to wytrącając prędkość do 34,5 w momencie zderzenia nie był w stanie uniknąć wypadku. Nie jest również wykluczone, iż za późno zauważył światła odblaskowe lam zespolonych tylnych przyczepy w momencie, gdy linia światła reflektora przedniego skutera znalazła się powyżej ich górnej krawędzi. Brak karty motorowej ma zdaniem biegłego istotne znaczenie dla przyczynienia się do zaistnienia zdarzenia z uwagi na sprawdzenie umiejętności i techniki jazdy kierującego, (opinia k.24-41)

Powódka zgłosił ubezpieczycielowi szkodę 20 listopada 2010 roku. W toku postępowania likwidacyjnego, wyniku stwierdzenia przyczynienia się zmarłego w 70% do skutków wypadku otrzymała od pozwanego świadczenia w postaci kwoty 3.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 2650zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu oraz 750zł tytułem odszkodowania za zniszczony skuter (akta szkodowe k. 5-6)

Z opinii biegłej psycholog wynika, iż powódka w początkowym okresie doświadczyła stanów rozpacz. Jej myślenie nieustannie koncentrowało się na nieżyjącym synu. Poczucie bezradności i bezsilności wywołało stan depresyjny powódki, który przejawiał się brakiem zainteresowania i zubożeniem, brakiem energii i zaburzeniami somatycznymi (powódka skarżyła się na problemy z tarczycą, szumy w uszach) oraz w ośrodkowym układzie regulacji rytmów biologicznych jak wczesne budzenie się, obniżenie łaknienia, spadek masy ciała.

Obecnie cierpi wskutek okresowych zmian samopoczucia psychicznego, nadal przeżywa stany obniżenia nastroju z myślami samobójczymi i rezygnacyjnymi. Utrzymują się zaburzenia koncentracji, stany przewlekłego zmęczenia, objawy somatyczne -ból w obrębie kręgosłupa oraz nóg (kolana i łydki). Pomimo upływu ponad czterech lat od śmierci syna powódka nie pogodziła się z jego odejściem. Po śmierci syna korzystała z pomocy psychiatrycznej, obecnie okresowo przyjmuje leki uspokajające. Ocenia się, iż obecna sytuacja życiowa powódki, czyli rozpad związku małżeńskiego jest wynikiem doświadczonej straty. W ocenie powódki zachowywanie się męża, który w okresie, gdy pił regularnie alkohol przez 20 lat a ona mimo to była przy nim i opiekowała się nim i który w chwili najboleśniejszego z możliwych zdarzeń w życiu-utrata dziecka, odwrócił się od niej i znalazł sobie inną kobietę a także nie utrzymuje kontaktów z dziećmi wyzwała w niej dodatkowe poczucie krzywdy.

Aktualny stan psychiczny powódki jest niestabilny z nasilonym poczuciem krzywdy, osamotnienia braku nadziei, stanami smutku i zwątpienia z okresowo występującym lękiem. Powoduje to szkody zdrowotne

o charakterze dolegliwości bólowych. Te dwa zdarzenia śmierć dziecka i porzucenie męża mają stały wpływ na aktualny stan psychiczny powódki i tworzą tło sytuacyjne jej codziennego funkcjonowania, które biegła ocenia, jako depresyjną dekompensację, która uwidacznia się tak w zakresie stanu psychicznego jak i somatycznego powódki (opinia biegłej psycholog k.98-105)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody w postaci dokumentów, opinii biegłego rzeczoznawcy/eksperta z zakresu wypadków drogowych sporządzonej na potrzeby postępowania karnego w spr. VII

K 274/11 Sądu Rejonowego w Radomiu, opinii pisemnej i ustnej biegłej psycholog A. M.(k.90 i k. 136) oraz zeznań S. L. (elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 5 listopada 2014 roku minuta 00: 26:35-00:45:12), świadka K. M. (elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 5 listopada 2014 roku minuta 00:45:13-00:55:12

1 powódki przesłuchiwanej w charakterze strony (potwierdzone wyjaśnienia informacyjne powódki-elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 5 listopada 2014 minuta 00:07:05-00:21:29 k.87 płyta Cd k.89 oraz zeznań powódki-protokół elektroniczny z rozprawy z dnia 26 sierpnia 2015 roku k. 136,płyta Cd k. 137) oraz na podstawie bezspornych twierdzeń stron. Należy zwrócić uwagę, że stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był pomiędzy stronami sporny. Pozwany nie kwestionował twierdzeń powódki.

Sąd podzielił opinię biegłej psycholog A. M. oraz biegłego K. T.. Opinie oraz wnioski w nich zawarte są spójne i jasne. Biegli dysponują odpowiednim zakresem wiedzy oraz doświadczenia zawodowego. Opinia te nie były również kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd obdarzył wiarą w całości zeznania powódki przesłuchiwanej w charakterze strony oraz zeznań świadków w osobach córek powódki K. M. oraz S. L.. Zeznania te są one spójne, logiczne i znajdują odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, jak również w aktach szkodowych nie były kwestionowane przez strony, nie budzą one również wątpliwości Sądu zarówno pod względem formalnym jak i materialnym.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości, jednak należało ustalić przyczynienie się zmarłego za wystąpienie wypadku na poziomie 30% i obniżyć o tą wartość zasądzone świadczenia. Z tego względu Sąd uwzględniając także wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego przez pozwanego kwotę 3000zł tytułem zadośćuczynienia należało zasądzić kwotę 102.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć syna M. D. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty oraz 52.500 złotych (75.000x30%) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty a także kwotę 4700złoty z tytułu poniesionych szkód materialnych z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku przy uwzględnieniu dotychczas wypłaconej przez pozwanego kwoty 3420zł.(k.6 i 20 akt szkodowych). W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

W zakresie przyczynienia się zmarłego do wystąpienia wypadku to pozwany, twierdził, iż przyczynienie się wystąpiło na poziomie 70%.Powódka nie kwestionowała faktu przyczynienia się zmarłego jednak nie zgadzała się na taką wysokość.

Sąd przy uwzględnieniu powództwa i zasądzeniu w/w kwot przyjął przyczynienie się D. D. (1) do wystąpienia wypadku na poziomie 30%. Przemawia za tym fakt, iż zgodnie z opinią biegłego z zakresu wypadków drogowych kierujący skuterem nie miał możliwości w zasadzie uniknięcia tego wypadku z uwagi na brak oświetlenia przyczepy i postawieniu chociażby trójkąta ostrzegawczego, za co został sprawca zdarzenia skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomiu w dniu 15 listopada 2011 roku w spr. VIII K 274/11. Biegły przyjmuję tu ponadto, iż nie było to możliwe uniknięcie wypadku nawet przy jechaniu przez kierującego skuterem z maksymalną prędkością 45 km/h. Wprawdzie ocenia się, iż brak karty motorowerowej miało znaczenie dla zaistnienia wypadku, gdyż prawdą jest, że D. D. (1) nie został poddany formalnemu badaniu w zakresie umiejętności kierowania tego rodzaju pojazdami i mogło mieć to wpływ na posiadana przez niego technikę jazdy(nie było to sprawdzone). To jednak tylko ta okoliczność nie może mieć znaczenia przesądzającego przy ustaleniu przyczynienia się do zaistnienia tego zdarzenia. W ocenie Sądu można mówić o udziale zmarłego w wystąpieniu zdarzenia z dnia 11 października 2010 roku na poziomie nie większym niż 30 %.

W wyniku tego zdarzenia śmierć poniósł syn powódki D. D. (1). Odpowiedzialność pozwanego za skutki tego wypadku była bezsporna -pozwany ubezpieczyciel jej nie kwestionował. Spór natomiast koncentrował się na ustaleniu wysokości zadośćuczynienia i odszkodowania.

W orzecznictwie ugruntowany został, bowiem pogląd, który Sąd orzekający w całości podziela, zgodnie, z którym najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. Rodzina, jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej (art. 71 Konstytucji RP). Więzy rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy, zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. W konkretnym stanie faktycznym spowodowanie śmierci osoby bliskiej może, zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Nie każdą jednak więź rodzinną należy niejako automatycznie zaliczyć do katalogu dóbr osobistych, lecz jedynie taką, której zerwanie powoduje ból, cierpienie, rodzi poczucie krzywdy. Osoba dochodząca roszczenia na podstawie art. 448 k.c. powinna, zatem wykazać istnienie tego rodzaju więzi, stanowiącej jej dobro osobiste podlegające ochronie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 roku, III CZP 76/10, opubl. Biul. SN 2010/10/11, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku, III CZP 31/11, opubl. Biul. SN 2011/7/9, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku, IV CSK 307/09, opubl. OSNC-ZD 2010/3/91).

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości Sądu, że czyn niedozwolony, którego następstwem była śmierć D. D. (1) syna powódki była źródłem jej krzywdy polegającej na naruszeniu jej dobra osobistego poprzez zerwanie więzi emocjonalnej z członkami najbliższej rodziny. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, śmierć syna była dla powódki szokiem, po którym trudno było jej się podnieść. Powodowała u niej cierpienie i ból, jak również poczucie straty, które powódka odczuwa do chwili obecnej.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę rozmiar jej cierpień, natężenie dolegliwości psychicznych, czas trwania, stopień uciążliwości oraz trwałość skutków. Na rozmiar krzywdy wywołanej śmiercią osoby najbliższej wpływ ma nie tylko dramatyzm doznań, ale również poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne, wstrząs psychiczny wywołany śmiercią, intensywność oraz rodzaj więzi ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia, tj. nerwicy czy depresji, roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, jak też stopień, w jakim pośrednio poszkodowany będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości oraz zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy i wiek poszkodowanego. Należy również podkreślić, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, a więc jego wysokość musi stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość i nie może mieć jedynie charakteru symbolicznego.

Nie wymaga szczególnego dowodzenia fakt silnego związania matki z synem, który w chwili śmierci miał 16 lat i był u progu dorosłości. Jak wynika z poczynionych ustaleń powódka była silnie emocjonalnie związana z synem, był dla niej podporą, mogła liczyć na jego pomoc. Powódka, co wynika z opinii biegłej psycholog nadal odczuwa pustkę i żal po stracie bliskiej osoby i pomimo upływu czterech lat proces żałoby po stracie syna nie skończył się. Ponadto aktualny stan psychiczny powódki jest niestabilny z nasilonym poczuciem krzywdy, osamotnienia braku nadziei, stanami smutku i zwątpienia z okresowo występującym lękiem. Z uwagi na dwa dotkliwe zdarzenia w jej życiu: śmierć dziecka i porzucenie jej przez męża i odejście do innej kobiety ma to stały wpływ na jej aktualny stan psychiczny i tworzy tło sytuacyjne jej codziennego funkcjonowania, które biegła ocenia, jako depresyjna dekompensacja, która uwidacznia się tak w zakresie stanu psychicznego jak i somatycznego powódki- bóle kręgosłupa, nóg, zaburzenia snu i koncentracji, stany przewlekłego zmęczenia, (opinia biegłej psycholog k.98-105)

W świetle powyższych okoliczności, Sąd uznał, że zasadne jest ustalenie zadośćuczynienia na rzecz powódki M. D. w kwocie 102.000 złotych za śmierć syna D. D. (1). Suma ta stanowić będzie dla powódki również realnie odczuwalną wartość ekonomiczną. Nie jest ona, w ocenie Sądu, wygórowana. W części zaś przewyższającej zasadzone z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty powództwo, jako nieuzasadnione, podlega oddaleniu.

W zakresie roszczenia o odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej z art. 446§3 k.c. to podnieść należy, iż sformułowanie w art. 446 § 3 k.c. o "znacznym pogorszeniu sytuacji życiowej" nadaje odszkodowaniu z tego przepisu charakter szczególny. Chodzi tu wprawdzie o szkodę o charakterze majątkowym, jednak najczęściej ściśle powiązaną i przeplatającą się z uszczerbkiem o charakterze niemajątkowym, a więc o szkodę często trudną do uchwycenia i ścisłego matematycznie zmierzenia, którą zazwyczaj wywołuje śmierć najbliższego członka rodziny. Taki szczególny charakter szkody oznacza w konsekwencji potrzebę daleko idącej indywidualizacji zakresu świadczeń przysługujących na podstawie art. 446 § 3 k.c. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 września 2014 r. I ACa 442/14. Podnieść należy, iż zostało ustalone, iż zmarły uczęszczał do Zespołu Szkół (...) w R. i uczył się w zawodzie elektryka. Po skończeniu szkoły realnym, więc było, iż planował wyjechać do pracy do ojca, który już od 4 lat pracował na miejscu w Norwegii i przysyłał pieniądze do Polski. Również powódka miała takie plany by razem z najmłodszym synem wyjechać po skończonej przez niego szkole do męża do Norwegii i tam podjąć pracę. Śmierć syna przerwała te plany i spowodowała także rozpad jej małżeństwa. W tej sytuacji zasadnym było uznać roszczenie powódki przy uwzględnieniu przyczynienia się zmarłego za wystąpienie wypadku na poziomie 30% i zasądzić od pozwanego kwotę 52.500 złotych (75.000x30%) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2010 roku do dnia zapłaty.

W zakresie roszczenia o zwrot poniesionych szkód materialnych związanych z kosztami pogrzebu oraz zwartością zniszczonego skutera to wskazać należy, iż powódce w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono łącznie z tego tytułu kwotę 3420złoty(k.6 akt szkodowych). Na wydatki pogrzebowe powódki składały się 150 złotych-buty, 500złoty-znicze, 3100złoty-trumna, 6560złoty-ubranie, 1950złoty-obiad dla rodziny, 1500złoty-grób, 1050 złotych-opłaty pogrzebowe. Wartość skutera ustalono na poziomie 2700złoty(k.20. akt szkodowych). W tych okolicznościach łączna suma wydatków pogrzebowych i wartość zniszczonego skutera została ustalona na kwotę 11.600złoty. Odliczając dotychczas wypłaconą kwotę z tego tytułu na poziomie 3420złoty i uwzględniając przyczynienie się 30% zmarłego należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki brakującą kwotę 4700złoty.

O odsetkach od zasądzonej na rzecz powoda kwoty zadośćuczynienia orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zasądzona kwota mieści się przy tym w pierwotnym żądaniu powódki zgłoszonym ubezpieczycielowi.

Zadośćuczynienie za krzywdę staje się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego do spełnienia świadczenia (art. 455 § 1 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 roku, II CSK 434/09, opubl. Lex numer 602683, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2011 roku, I PK 145/10, opubl. Lex numer 794777).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98k.p.c. (punkty V i VI wyroku). Sąd włożył na pozwanego obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz powódki.

W pkt. V Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3810 złotych, na którą składały się 3600złoty kosztów zastępstwa procesowego adwokata liczonej od zasądzonych świadczenia na podstawie stawki określonej w § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. 2012, poz. 461) a także zwrot zaliczki wpłaconej przez powódkę na opinie biegłego psychologa 210 złotych.

Na postawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd, w punkcie VI wyroku, nakazał pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 8110 złotych tytułem nieuiszczonej części opłaty od pozwu od uiszczenia, której powódka była zwolniona w całości i koszt sporządzenia opinii biegłego psychologa.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-